

Lillesand kommune

Veileder

Hvordan håndtere bekymring for radikalisering og voldelig ekstremisme

POLITIET
AGDER POLITIDISTRIKT

SLT
Samordning av lokale
kriminalitetsforebyggende tiltak

Forord

Det er viktig for kommune og politi å skape et trygt lokalsamfunn for alle innbyggere. Det å oppleve trygghet er viktig for enhver som bor i Lillesand. Vår sikkerhet og samfunnets demokratiske verdier utfordres av radikaliserings og voldelig ekstremisme. De utfordringer som radikaliserings og voldelig ekstremisme utgjør for samfunnet, gjelder også for Lillesand. Disse utfordringer har vi ett felles ansvar for å løse i samarbeid med både nasjonale og lokale myndigheter og som innbyggere i kommunen. I den nasjonale handlingsplanen mot radikaliserings og voldelig ekstremisme fremheves tidlig forebygging i mange av tiltakene. I Lillesand er skole, barnevern, helse og andre etater viktige aktører i den tidlige forebyggingsfasen. Det er avgjørende i det forebyggende arbeidet å hindre opplevelsen av utenforskap og marginalisering og i det arbeidet er vi avhengig av engasjement og innsats fra alle i kommunen. For å sikre at tiltakene i den nasjonale handlingsplanen etterleves, har Lillesand kommune en lokal veileder til bruk i det målrettede forebyggende arbeidet.

Lillesand, 20. april 2016

Arne Thomassen
Ordfører

Kjetil Nygård
Lensmann

Innhold

Bakgrunn	4
Informasjons- og taushetsplikt	5
Definisjoner	6
Planer, organisering og samarbeid	7
Hvorfor?	8
Bekymringstegn	9
Mulige risiko- og beskyttelsesfaktorer	10
Mulige tiltak	12
Hva gjør jeg ved bekymring	14
Nettsider, informasjon og lenker	17

Bakgrunn

Denne veilederen er ment å gi informasjon om hvordan vi kan forebygge radikaliserings og utvikling av ekstremisme hos unge personer.

I veilederen finnes faktainformasjon, begreper, handlingsplaner, litteratur, lenker og kontaktpersoner m.m. Tips om bekymringstegn, avklaring og mulige tiltak.

Veilederen beskriver en handlingsløype, fra bekymring til handling, – fra de lokale og relativt enkle tiltakene, til tynge innsatser i tverrfaglig samarbeid med relevante aktører.

Bekymring på den enkelte enhet diskuteres først internt med utpekte ressurspersoner. Det vurderes om bekymringen skal meldes videre til barneverntjenesten, SLT og/ eller lokalt politi. Samarbeid med andre fagmiljø avklares, og forebyggende tiltak iverksettes.

I hovedsak benyttes eksisterende tiltak og tjenester innenfor skole, barnevern, kultur, NAV, kriminalomsorg, politi m.m. Dialog, råd, veiledning og oppfølgingssamtaler med den unge og eventuelt dennes foresatte må tilpasses utfordringene. Alvorlige bekymringer meldes av lokalt politi til Politiets sikkerhetstjeneste (PST).

Størstedel av innholdet er hentet fra andre veiledere og tilpasset lokale forhold. Vi vil få rette en spesiell takk til Larvik kommune for ekstra bidrag.

Informasjons- og taushetsplikt

samtykke og plikt til å avverge lovbrudd

Generelle og spesielle lover- og regelverk for taushetsplikt, samarbeid, informasjon, lagring av informasjon m.m. gjelder også for hatkriminalitet og voldelig ekstremisme. Regler for sensitive personopplysninger kan være relevant. Personers politiske eller religiøse oppfatning er å anse som en sensitiv personopplysning, jf Person-opplysningsloven § 2 (lov nr. 32/2000).

Et samarbeid bør bygge på samtykke fra den det gjelder, eventuelt dennes foreldre eller foresatte. Der det ikke er mulig eller naturlig å få et samtykke bør det vurderes å anvende unntaksbestemmelsene i taushetsplikten. De mest relevante unntaksbestemmelsene som gjør at man kan dele opplysninger med andre forvaltningsorganer selv om personen ikke samtykker er:

Forvaltningsloven § 13b, nr. 5 og 6:

Gjelder for ansatte i fritidsklubber, ute-kontakter, skolen, SLT, og de som utfører tjeneste eller arbeid for disse m.m.

Barnevernloven § 6-7, 3. ledd:

Gjelder for ansatte i barnevernet og de som utfører tjeneste eller arbeid for barnevernet.

Sosialtjenesteloven § 44, 3. ledd:

Gjelder for ansatte i NAV og de som utfører tjeneste eller arbeid for kommunen etter denne loven.

Helse- og omsorgstjenesteloven § 12-1, 3. ledd:

Gjelder for enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter denne loven.

Helsepersonelloven: § 23, 4. ledd:

Gjelder for enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter denne loven.

Vi minner for øvrig om plikten til å avverge alvorlige lovbrudd:

AVVERGELSESPLIKTEN (STRL. § 196)

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som unnlater å anmelde til politiet eller på annen måte søker å avverge en straffbar handling eller følgene av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen vil bli eller er begått. Avvergingsplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt og innebærer en plikt til å avverge en rekke alvorlige lovbrudd.

Definisjoner og sentrale begrep

Utenforskap

eller sosial eksklusjon, kan forstås som individuelle og strukturelle mekanismer eller barrierer for deltakelse på ulike arenaer. Ulikhet i helse, utfordringer med rus, psykiske lidelser, lav deltakelse i fritidsaktiviteter, prestasjonspress, ulikhet i økonomi, samt ulike muligheter for å følge utdanningsløp og skaffe seg jobb, er eksempler på forhold som kan føre til utenforskap.

Radikalisering

Radikalisering forstås her som en prosess der en person i økende grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål. Det er en gråson mellom marginaliserte personer og utvikling mot «uheldige» miljøer (parallellsamfunn), og de som utvikler seg til direkte trussel mot storsamfunnet som de ikke lenger har lojalitet til.

Radikaliseringsprosess

En radikaliseringsprosess som leder frem til voldelig ekstremisme kjennetegnes av en kognitiv utvikling mot en stadig mer ensidig virkelighetsoppfatning, der det ikke er rom for alternative perspektiver. Dette kan føre til at en person i økende grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål. Dermed en videre utvikling der virkelighetsoppfatningen oppleves så akutt og alvorlig at voldshandlinger er nødvendig og rettferdige.

Proessen kan være svært kompleks med mange faktorer som spiller inn eller en mer enkel prosess hvor noen få faktorer blir avgjørende.. Radikaliseringsprosesser kan variere fra person til person og fra gruppe til gruppe. Radikaliseringsprosesser kan skje innen alle typer av livssyn, kulturell bakgrunn og politiske retninger. Proessen kan skje gradvis over lengre tid eller kortere tid, men også fremstå som en akutt endring hos en person

Ekstremisme

Ekstremisme menes at man kun aksepterer egne meninger og mener at det er legitimt å ty til vold for å få gjennomslag for sine meninger (politiske mål) (Det er ikke forbudt å ha ekstreme meninger og holdninger i Norge)

Voldelig ekstremisme

Voldelig ekstremisme forstås her som aktiviteten til personer og grupperinger som er villige til å bruke vold for å nå sine politiske, ideologiske eller religiøse mål. Den voldelige ekstremismen kan være relatert til høyreekstremisme, venstreekstremisme, ekstrem islamisme m.m.

Hatkriminalitet

Hatkriminalitet forstås her som straffbare handlinger som helt eller delvis er motivert av negative holdninger til en person eller gruppers faktiske eller oppfattende etnisitet, religion, politiske tilhørighet, seksuelle orientering, kjønnsuttrykk eller nedsatt funksjonsevne. Voldelig ekstremisme er den mest ytterliggående formen for hatkriminalitet.

Nettekstremisme

Nettekstremisme er å fremme ekstreme ideologier og ytringer på internett, som kan rammes av Straffeloven §135a. Personer som fremmer ekstreme synspunkter på internett finner lett støtte for sine oppfatninger. Informasjonen spres hurtig og det kan være vanskelig å skille mellom potensielle trusler og personer som utfordrer ytringsfrihetens grenser

Avradikalisering

Radikalisering er en forutsetning for avradikalisering. Avradikalisering er ofte en lengre prosess der målet er at personen med hjelp skal ta avstand fra ekstremismen. Det vil si å forfekte en ideologi ikke bruker vold.

Planer, organisering og samarbeid

Handlingsplan mot radikalisering og voldelig ekstremisme

Regjeringens Handlingsplanen ble utgitt våren 2014. I Handlingsplan mot radikalisering og voldelig ekstremisme legges det opp til en bred tilnærming til utfordringene. Flere av tiltakene som skisseres i handlingsplanen er enda ikke iverksatt, men det forutsettes fra Lillesands kommunes side at dette blir gjort.

Regjeringen vil gjennom Handlingsplanen styrke det forebyggende arbeid mot radikalisering og

voldelig ekstremisme, gjennom økt kunnskap, mer samarbeid og bedre koordinering. Innsatsen må styrkes på tvers av fagområder og samfunnssektorer. Målet er å fange opp personer i risikozonen så tidlig som mulig, og møte dem med tiltak som virker. Hvert tiltak i handlingsplanen tilligger ett departement, mens koordineringsansvaret ligger hos Justis- og beredskapsdepartementet.

http://www.regjeringen.no/pages/38727244/Handlingsplan-mot-radikalisering-og-voldelig-ekstremisme_2014.pdf

Hvorfor?

Det finnes ikke én forklaring på hvorfor en person radikaliseres og blir voldelig ekstremist

FIRE FAKTORER FOR VOLDELIG EKSTREMISME

Det er fire motivasjonsfaktorer som kan spille en rolle i en radikaliseringsprosess:

1. **Søken etter tilhørighet og trygghet** – ekstremister som blir drevet av et ønske om tilhørighet, vennskap og beskyttelse.
2. **Idealisme og følelsen av urettferdighet** – ekstremister som er drevet av politiske og ideologiske mål, og engasjerer seg på grunn av andres lidelser.
3. **Sosial frustrasjon** – ekstremister som drives av et oppgjør med en vond fortid, og som kan ha erfart vold, diskriminering og rusmisbruk.
4. **Søken etter spenning eller mening i livet** – ekstremister som er drevet av fantasier om å være en helt som kjemper voldelig for det «gode» mot det «onde».

Kilde: FN. Se link: <http://m.fn.no/Tema/Terrorisme/Radikalisering-og-voldelig-ekstremisme/Aarsaker-til-radikalisering-og-voldelig-ekstremisme>

Mulige bekymringstegn

Det finnes ingen fasit i forebyggende arbeid. Det er snakk om sammensatt motivasjon og eventuelt flere mulige bekymringstegn. Her er noen tips til mulige bekymringstegn eller signaler. Listen er ikke utfyllende:

BEKYMRINGSTEGN

Uttalelser/ytringer

Eksempler:

- Intoleranse for andres synspunkter
- Fiendebilder – vi og dem
- Konspirasjonsteorier
- Hatretorikk
- Sympati for absolutte løsninger som avskaffelse av demokrati
- Legitimerer vold
- Trusler om vold for å nå politiske mål

Interesser/utseende/symbolbruk

Eksempler:

- Appellerer til og søker etter ekstremistisk materiale på nett
- Endrer utseende, klesdrakt m.m.
- Benytter symboler knyttet til ekstremistiske idealer og organisasjoner
- Slutter på skolen, med fritidsaktiviteter m.m.

Aktiviteter

Eksempler:

- Opptatt av ekstremisme på internett og sosiale medier
- Deltar på demonstrasjoner og voldelige sammenstøt med andre grupper
- Bruker trusler og vold som følge av ekstremisme
- Hatkriminalitet
- Reisevirksomhet som kan føre til økt radikalisering og kontakt med ekstremister

Venner og sosialt nettverk

Eksempler:

- Endrer nettverk og omgangskrets
- Omgås med personer og grupper som er kjent for ekstremisme
- Omgås i grupper der det utøves trusler, vold og/eller annen kriminell virksomhet
- Medlem i ekstremistiske grupper, nettverk og organisasjoner

Mulige beskyttelses- og risikofaktorer

PERSONLIGE FAKTORER

Beskyttende faktorer

- Reflektert ungdom
- God skolesituasjon
- Hobbyer eller aktiv i idrett
- Mestringsfølelse
- Robust
- Opplevelse av mening
- Selvtillit
- Livskvalitet
- God helse

Risikofaktorer

- Marginalisert/diskriminert
- Mangler tilhørighet/søker tilhørighet
- Skolerelaterte problemer
- Psykiske problemer
- Mangler kunnskap
- Traumatiske opplevelser
- Søkende etter svar
- Individuell sårbarhet
- Betrakter seg selv som offer
- Mangler selvkontroll/impulsiv

FAMILIEMESSIGE FAKTORER

Beskyttende faktorer

- Ressurssterk familie
- Høy sosioøkonomisk status
- Støttende foreldre
- God kommunikasjon og samspill

Risikofaktorer

- Påvirkning av transnasjonalt familieliv og nettverk
- Dårlig samspill i familien
- Foreldre som sliter i foreldrerollen
- Sosiale problemer i familien
- Psykiske problemer i familien
- Rusmisbruk
- Fattigdom eller arbeidsledighet
- Vold eller annen omsorgssvikt
- Ekstreme sympatier hos venner, familie eller slekt

SOSIALE FAKTORER

Beskyttende faktorer

- Positiv påvirkning av venner
- Er i arbeid.
- Går på skolen
- Prososiale venner
- Deltakelse i storsamfunnet
- Deltakelse i organiserte eller/og uorganiserte aktiviteter.
- Trygt lokalområde

Risikofaktorer

- Lav sosial status
- Mangler tilhørighet/søker tilhørighet
- Marginalisert ungdom
- Opplevd diskriminering
- Negativ påvirkning av venner
- Liten/ingen deltakelse i sosiale felleskap
- Arbeidsledig
- Livsstil som omfatter kriminalitet
- Utrygt lokalområde

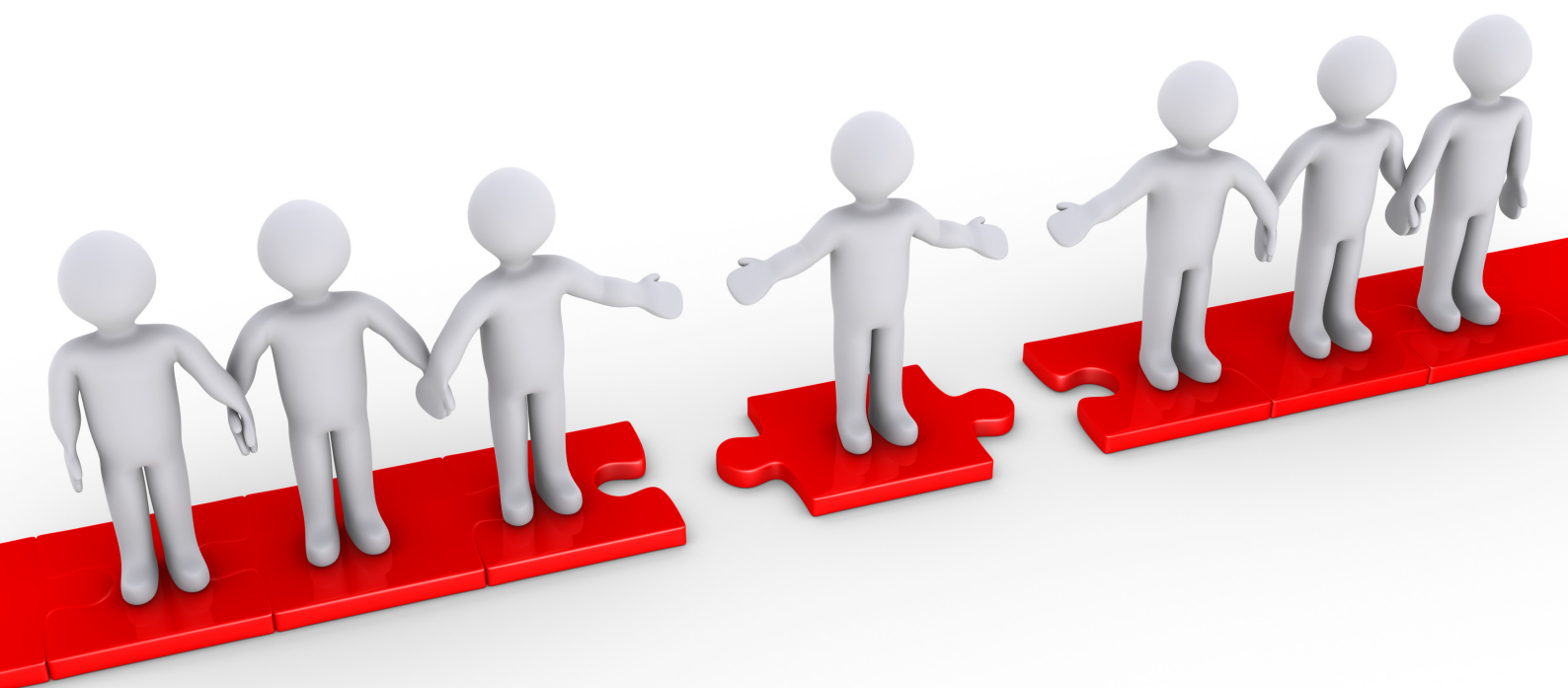
IDEOLOGISKE OG KULTURELLE FAKTORER

Beskyttende faktorer

- Forståelse for demokrati, valgfrihet, toleranse og respekt for mangfold
- Kritisk til kilder og informasjon

Risikofaktorer

- Politisk debatt - kulturell identitet
- Misnøye med sosial og økonomisk urettferdighet
- Legitimering og rettferdiggjøring av vold for å nå mål
- Sympati for absolutte løsninger som avskaffelse av demokrati
- Konspirasjonsteorier
- Polariserende fiendebilder

Mulige tiltak

Det kan benyttes en rekke metoder, tiltak og tjenester innenfor ulike sektorer. Det er summen av de forebyggende innsatsene mot kriminalitet, hat-kriminalitet og voldelig ekstremisme som gir resultater. Den kommunale innsatsen koordineres gjennom SLT-modellen. Her omtales kort noen relevante tjenester, tiltak og metoder. Det kan benyttes en rekke metoder, tiltak og tjenester innenfor ulike sektorer og på tvers av forvaltningssystemer i arbeidet med å forebygge kriminalitet som også kan anvendes for å forhindre eller snu en negativ utvikling hos den radikaliserte. Her nevnes noen av de tiltakene som kan settes i gang for å snu en negativ utvikling:

Kjernegrupper for elever i ungdomsskole og videregående skole

En tverrfaglig sammensatt gruppe med skole, ungdomskontakt, helsesøster, barnevern, politi og SLT. Her kan bekymringer for kriminalitet og bekymring for radikalisering meldes inn og det settes automatisk i gang tiltak.

Bekymringssamtale

«Bekymringssamtalen» er et dialogbasert verktøy som politiet primært bruker overfor unge og deres foresatte– men kan også overfor voksne. Det er et verktøy som brukes for å avdekke uønsket/kriminell adferd som kan føre til utvikling av en kriminell løpebane.

Megling og forsoning

Konflikter og overgrep kan følges opp gjennom megling i skolemegling, konfliktråd og/eller oppfølgingsteam i forsøket på å oppnå og forsoning mellom partene.

Exit, mentor og avradikaliseringsprogrammer

Politidirektoratet arbeider med å utvikle exit strategier i henhold til den nasjonale handlingsplanen for radikalisering og voldelig ekstremisme til bruk for alle kommuner.

Dialog som metode

Dialog er en sentral metode for å forebygge radikaliserings og voldelig ekstremisme. Dialog på tvers av tro og livssyn og mellom det offentlige og det frivillige er viktig i et forebyggende perspektiv og er godt kjent fra kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge – i kommune og politi. Dialog gir gode relasjoner, forståelse og respekt, som igjen sikrer god forebygging, endring og trygghet – uten ekstremisme.

Ansvarsgruppe/Individuell plan

For personer med sammensatte behov fra ulike kommunale tjenester kan en ansvarsgruppe etableres. Her kan individuell plan være et mulig verktøy.

OT/NAV

Ungdommer som i har droppet ut av videregående skole eller er i ferd med dette har rettigheter hos den fylkeskommunale oppfølgingstjeneste (OT) og hos NAV.

Tett oppfølging

Kommunen følger opp ungdommer og voksne med rus, psykisk og sosiale utfordringer og kan gi tett oppfølging til den enkelte over tid. Pr i dag er det ikke definert hvem-/hvilken enhet/avdeling som skal følge tett på over tid, om kommunene får utfordringer knyttet til denne problematikken. Prinsippet om tidlig intervensjon er gjeldende.

Foreldreveiledning og nettverk

Foreldreveiledning og foreldrenettverk kan etter behov etableres lokalt, regionalt eller sentralt.

Ulike aktivitet- og støttegrupper

Det finnes ulike aktivitet- og støttegrupper for utsatte barn og unge både i regi av skoler, fritidsklubber, helse og sosial og frivillige aktører.

Samarbeid mellom tjenester og sektorer.

I kommune, fylkeskommune og stat er følgende tjenester sentrale: Politi, SLT, Utdanningssektoren ved skolene, Barneverntjenesten, NAV, IMDI Justissektoren, PST, kriminalomsorg, konfliktrådet m.m.

Oppfølging av personer som har deltatt i kamphandlinger i utlandet (fremmedkrigere)

Rutiner for varsling til kommunene utarbeides av PST.

Kommunens psykososiale kriseteam kan få en rolle i dette arbeidet, støttet av RVTS.

Hva gjør jeg ved bekymring?

HANDLING

ANSVARLIG

Bekymring

Du

Hvis du er bekymret for – og/eller blir oppsøkt av en ungdom/person du er kjenner uro for: identifiserer mulige bekymringstegn.

Drøft bekymringen

Ledelsen

Drøft eventuelt bekymringene med kollegaer. Hvis du fortsatt er bekymret, drøft bekymringen med din leder/rektor. Det avtales hvem og hvordan man skal gå i dialog med personen. Tenk gjennom taushetsplikt og meldeplikt.

Skolen
Enheten

Meld bekymringen

Avdelingsleder/rektor

Gå i dialog med personen. Ved fortsatt bekymring etter samtalen drøfter leder saken anonymt med SLT eller politi. Leder sender bekymringsmelding til SLT eller politi. Alvorlige bekymringer følges opp og koordineres mellom lokal politikontakt og PST. Det sendes eventuelt bekymringsmelding til barnevern og/eller politi.

Virksomhetsleder
SLT
NAV
Barnevern
Politi

Bekymringssamtale

Politi

Hvis flere instanser er bekymret for radikalisering, hatkriminalitet og ekstremisme kan politiet følge opp med en bekymringssamtale med den unge og foresatte. Alvorlige bekymringer meldes videre til PST av lokalt politi.

Barnevern
Foresatte

Tverrfaglig samarbeid

Aktørene på tvers av sektorene/SLT

Hvem koordinerer arbeidet rundt ungdommen? Lag en plan for å arbeide helhetlig med den unge.

HANDLING

ANSVARLIG

Oppfølging

Oppfølging av tiltakene i planen.
Relasjonsbygging og mentorordninger for å få hjelp til å finne alternativt miljø, jobb, skole, bolig, idrett, nye rutiner, nettverk og sosial deltakelse. Inkluder foresatte i arbeidet.

Aktører på tvers av sektorer
Tillitspersoner
Foresatte

Meld bekymring til PST

Ved fortsatt bekymring meldes saken PST av det lokale politiet hvis ikke dette er gjort tidligere.

Politi
PST

Inkludering, mestring og opplevelse av tilhørighet

Kjernen i forebygging av radikaliserings og utvikling av ekstremisme er den samme som for forebygging av blant annet skolefravær, rusproblematikk og kriminalitet. Dette handler om at vi i alle områder av samfunnet må arbeide for å motvirke utstøtelsesmekanismer i hverdagslivet til alle barn og unge. Vi må arbeide aktivt for å forhindre at noen føler at de står på utsiden av det "store gode fellesskapet". Vi må forsøke å bidra til at unge utvikler et selv bilde og en identitet knyttet til å være del av fellesskapet og ikke et marginalisert og/eller ekstremistisk miljø.

Tidlig intervensjon

Prinsippet om å tilstrebe en tidlig intervensjon gjelder også her. Det er mye mer utfordrende og ressurskrevende å iverksette tiltak når ekstreme holdninger og verdier har fått dypt feste i enkeltpersonen, og en eventuell avradikalisering innebærer å bryte med egen sosiale tilhørighet, identitet og internaliserte normer.

Ressurspersoner på de enkelte enheter:

Alle ungdomsskoler og videregående skoler har utnevnt en kontaktperson for ansatte gruppen. Denne skal vurdere om bekymringen fra ansatte er av en slik karakter at melding gis videre i tiltakssporet.

Ungdomsskolene: Rektor

Voksenopplæring: Rektor

Videregående skole: Rektor

For videregående skole vil ansvaret også ligge til leder for elevrådene.

Ungdomskontakten vil være diskusjons- og kontaktperson for ansatte på fritidsklubber før bekymringen går videre.

SLT blir kontakt person for kommunen, videre til politiet. Politi og SLT koordinator blir diskusjonspartner for befolkningen generelt

Lokalt politi ved lensmann er politiets kontaktperson.

De sentrale ressurspersoner vil få relevant faglig oppdatering.

Nettsider, informasjon og lenker

SLT arbeidet i Lillesand kommune

Mailadresse: slt@lillesand.kommune.no

www.lillesand.kommune.no

Informasjon fra departementene

Dette er nettsiden til departementene med informasjon om radikaliserings og voldelig ekstremisme. Nettsiden er for deg som ønsker hjelp, råd eller kunnskap om radikaliserings og voldelig ekstremisme. Den kan være nyttig for ansatte i skoler, barnevern og politi, eller for andre som jobber med ungdom, foreldre og de unge selv.

www.radikalisering.no

Plattform

Norsk Institutt for Forebygging av Antidemokratiske Krefter og Voldelig Ekstremisme

Det tverrinstitusjonelle fagmiljøet består i første omgang av en Interkommunal stilling som representerer 30 kommuner (29 kommuner i Agder 1 i Rogaland), en forsker fra Stiftelsen Arkivet og politidistriktets radikaliseringskontakt, samlokalisert ved Stiftelsen Arkivet

PLATTFORM skal bidra til mer kunnskap, mer samarbeid og bedre koordinering for å sikre en bred innsats mot antidemokratiske krefter og voldelig ekstremisme.

os@stiftelsen-arkivet.no

RVTS

har blitt gitt i oppdrag fra Helsedirektoratet å bistå helsetjenesten og ivareta tematikken radikaliserings og voldelig ekstremisme i sin region. Det arbeides både med undervisning om temaet innen helseregionen samt å etablere fagnettverk. I arbeidet er det både fokus på forebyggende arbeid og oppfølging av personer som har deltatt i kamphandlinger i utlandet.

Forebygging av terrorisme og annen kriminalitet – rapport

Professor ved Politihøgskolen, Tore Bjørgo, har gitt ut en kortfattet rapport, Forebygging av terrorisme og annen kriminalitet, hvor han presenterer strategier og en helhetlig modell for forebygging av terror, voldelig ekstremisme og kriminalitet. (Politihøgskolen 2011:1).

Forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme på internett – rapport

Rapporten gir ny innsikt på et felt som hittil har fått begrenset oppmerksomhet i Norge og internasjonalt. Betydningen av internett og sosiale medier har vært undervurdert når det gjelder radikaliserings og rekruttering til ekstremisme. Mye tyder på at internett kan redusere avstanden mellom tanke og handling.

Alvorlige hendelser i utdanningsinstitusjoner – veileder

Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet ga i desember 2015 ut veilederen Alvorlige hendelser i barnehager og utdanningsinstitusjoner. Veiledning i beredskapsplanlegging. I veilederen defineres en alvorlig hendelse som en tilsiktet hendelse der våpen eller annen form for vold brukes eller trues med å tas i bruk.

Det kan skje igjen – rapport

Rapporten kommer med forslag til hvordan skolen systematisk og helhetlig kan arbeide mot rasisme, antisemittisme og diskriminering på bakgrunn av elevens etniske, religiøse eller kulturelle tilhørighet. En arbeidsgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet la fram rapporten i 2011.

Tilgjengelige, tøffe og trygge? Forebygging av kriminalitet på internett – rapport

Unge nettbruk er omfattende. Mobbing, hatefulle ytringer, trusler, lovbrudd og nettekstremisme forekommer. Redd Barna og SaLTo ga ut rapporten i 2013.

VINK – Veilednings- og rådgivningssenter i København

VINK er en veilednings- og rådgivningsenhet i København kommune som jobber med å forebygge radikaliserings og ekstremisme. Enheten bistår ansatte som jobber med unge i København. Det er et nært samarbeid med SSP, jf SaLTo i Oslo.

VINK – Dialog der nytter (inspirasjonshefte)

I heftet er det samlet emner og metoder fra opplæringsprogrammet i København kommune for ansatte som jobber med unges radikaliserings. VINK (se over) ga ut heftet i 2014.

Danske håndbøker

Social- og integrationsministeriet i Danmark har gitt ut 5 små håndbøker i forebygging av ekstremisme. Målgruppe for bøkene er ansatte i kommunen, politiet og frivillige organisasjoner som jobber med unge.

Du finner alle rapportene på internett ved å google overskriftene.

Viktige telefonnummer

Politiet i Agder	Tlf	02800
Lillesand Lensmannskontor	Tlf	37268660
SLT – koordinator Lillesand kommune	Tlf	90645895

Lillesand kommune

Rådhuset, Østergate 3, Pb 23, 4791 Lillesand

Tlf.: 37 26 15 00, Faks: 37 26 15 99

www.lillesand.kommune.no